

## สารบัญ

| บทที่                                                            | หน้า |
|------------------------------------------------------------------|------|
| บทคัดย่อภาษาไทย .....                                            | ง    |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ .....                                         | จ    |
| กิตติกรรมประกาศ .....                                            | ณ    |
| สารบัญ .....                                                     | ช    |
| สารบัญตาราง .....                                                | ญ    |
| สารบัญภาพ .....                                                  | ฎ    |
| 1 บทนำ .....                                                     | 1    |
| ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา .....                             | 1    |
| จุดมุ่งหมายของการวิจัย .....                                     | 3    |
| ขอบเขตของการวิจัย .....                                          | 3    |
| นิยามศัพท์เฉพาะ .....                                            | 4    |
| ประโยชน์ที่ได้รับ .....                                          | 6    |
| 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....                           | 7    |
| บริบทของตำบลทัพทัน อำเภอทัพทัน จังหวัด อุทัยธานี.....            | 8    |
| แนวคิดเกี่ยวกับระบบสุขภาพภาคประชาชน.....                         | 13   |
| แนวคิดเรื่องการวางแผนพัฒนา.....                                  | 24   |
| การมีส่วนร่วมของชุมชนและการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม..... | 35   |
| แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน.....                | 35   |
| การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม(PAR).....                    | 48   |
| เทคนิคพื้นฐานกระบวนการมีส่วนร่วม.....                            | 54   |
| กระบวนการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม(PRA).....                   | 54   |
| กระบวนการประชุมแบบมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์(A-I-C).....          | 57   |
| งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....                                      | 63   |
| งานวิจัยในประเทศ .....                                           | 63   |
| งานวิจัยต่างประเทศ .....                                         | 74   |
| กรอบความคิดในการวิจัย .....                                      | 77   |

## สารบัญ (ต่อ)

| บทที่                                                                   | หน้า |
|-------------------------------------------------------------------------|------|
| 3 วิธีดำเนินการวิจัย .....                                              | 78   |
| ขั้นตอนการวิจัย .....                                                   | 78   |
| ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง .....                                           | 79   |
| เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย .....                                        | 79   |
| การเก็บรวบรวมข้อมูล.....                                                | 81   |
| การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....                                   | 82   |
| 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....                                            | 84   |
| สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....                                | 84   |
| ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....                                              | 84   |
| ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้าน/ชุมชนในตำบลทัพทัน        |      |
| อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี.....                                       | 85   |
| ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการระบบสุขภาพ    |      |
| ภาคประชาชน ของหมู่บ้าน/ชุมชนในตำบลทัพทัน อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี.. | 86   |
| ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลการจัดการระบบสุขภาพ            |      |
| ภาคประชาชนของหมู่บ้าน/ชุมชนในตำบลทัพทัน อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี... | 91   |
| ตอนที่ 4 ผลการจัดทำแผนพัฒนาแบบมีส่วนร่วมในการจัดการระบบสุขภาพ           |      |
| ภาคประชาชนของหมู่บ้าน/ชุมชนในตำบลทัพทัน อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี... | 97   |
| 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ .....                                  | 105  |
| จุดมุ่งหมายของการวิจัย .....                                            | 105  |
| ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง .....                                           | 105  |
| เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย .....                                        | 106  |
| การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ .....                                  | 106  |
| สรุปผลการวิจัย .....                                                    | 107  |
| อภิปรายผล .....                                                         | 110  |

## สารบัญ (ต่อ)

| บทที่                                             | หน้า |
|---------------------------------------------------|------|
| ข้อเสนอแนะ .....                                  | 114  |
| ข้อเสนอแนะทั่วไป .....                            | 115  |
| ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป .....              | 116  |
| บรรณานุกรม.....                                   | 117  |
| ภาคผนวก .....                                     | 127  |
| ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ .....                | 1128 |
| ภาคผนวก ข คำดัชนีความสอดคล้อง.....                | 130  |
| ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....         | 133  |
| ภาคผนวก ง เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน..... | 155  |
| ประวัติผู้วิจัย .....                             | 170  |

## สารบัญตาราง

| ตารางที่                                                                                                                                                                                    | หน้า |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 2.1 แสดงข้อมูลประชากรตำบลทัพทัน จังหวัด อุทัยธานี แยกรายหมู่บ้าน/ชุมชน.....                                                                                                                 | 10   |
| 2.2 แสดงข้อมูล 5 อันดับโรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาของตำบลทัพทัน<br>จังหวัดอุทัยธานี.....                                                                                               | 12   |
| 2.3 แสดงจำนวนแกนนำสุขภาพแยกตามหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี...                                                                                                                 | 13   |
| 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้าน/ชุมชนในตำบลทัพทัน อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี                                                                                                              | 85   |
| 4.2 แสดงปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการระบบสุขภาพภาคประชาชนสุขภาพ<br>ภาคประชาชนของหมู่บ้าน/ชุมชนตำบลทัพทัน อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี.....                                                  | 86   |
| 4.3 แสดงผลการจัดการระบบสุขภาพภาคประชาชน ประเด็นการพัฒนาศักยภาพ<br>และการจัดการกำลังคน/องค์กรในชุมชนด้านสุขภาพ ของหมู่บ้าน/ชุมชน<br>ตำบลทัพทัน อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี.....             | 91   |
| 4.4 แสดงผลการประเมินการจัดการระบบสุขภาพภาคประชาชนตามประเด็นการจัดการ<br>ด้านทุนเพื่อสุขภาพ ของหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลทัพทัน อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี                                        | 92   |
| 4.5 แสดงผลการประเมินการจัดการระบบสุขภาพภาคประชาชนตามประเด็นการจัดการ<br>ด้านข้อมูลเพื่อใช้ในการกระบวนการวางแผนสุขภาพชุมชน ของหมู่บ้าน/ชุมชน<br>ตำบลทัพทัน อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี..... | 93   |
| 4.6 แสดงผลการประเมินการจัดการระบบสุขภาพภาคประชาชนประเด็นการถ่ายทอด<br>ความรู้ด้านสุขภาพสู่ชุมชน ของหมู่บ้าน/ชุมชนตำบลทัพทัน อำเภอทัพทัน<br>จังหวัดอุทัยธานี.....                            | 94   |
| 4.7 แสดงผลการประเมินการจัดการระบบสุขภาพภาคประชาชนประเด็นการจัดกิจกรรม<br>สุขภาพในชุมชน ของหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลทัพทัน อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี....                                        | 95   |
| 4.8 แสดงผลการประเมินการจัดการระบบสุขภาพภาคประชาชนในการรวม ของหมู่บ้าน/<br>ชุมชน ในตำบลทัพทัน อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี.....                                                              | 96   |
| 4.9 แสดงยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด แผนงาน/โครงการในการจัดการระบบสุขภาพ<br>ภาคประชาชนของหมู่บ้าน/ชุมชนตำบลทัพทัน อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี.....                                         | 100  |
| 4.10 แผนพัฒนาแบบมีส่วนร่วมในการจัดการระบบสุขภาพภาคประชาชน ของหมู่บ้าน/<br>ชุมชน ในตำบลทัพทันอำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี.....                                                               | 102  |

## สารบัญภาพ

| ภาพที่                                                                                                                                                                        | หน้า |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 2.1 แสดงแผนที่อำเภอทัพทัน จังหวัด อุทัยธานี.....                                                                                                                              | 9    |
| 2.2 แสดงปิรามิดประชากรของตำบลทัพทัน อำเภอทัพทัน จังหวัด อุทัยธานี.....                                                                                                        | 11   |
| 2.3 แสดงกรอบแนวคิดระบบสุขภาพภาคประชาชน.....                                                                                                                                   | 16   |
| 2.4 แบบจำลองทฤษฎีโครงการสุขภาพภาคประชาชน.....                                                                                                                                 | 23   |
| 2.5 แสดงขั้นตอนในกระบวนการวางแผน.....                                                                                                                                         | 31   |
| 2.6 แสดงลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ 5 ระดับ.....                                                                                                                            | 42   |
| 2.7 แสดงรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนตามแนวคิดของ Cohen และ Uphoff.....                                                                                                       | 44   |
| 2.8 แสดงแบบจำลองแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน.....                                                                                                       | 46   |
| 2.9 แสดงความแตกต่างในเชิงความสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัย ผู้ถูกวิจัย และชุมชน<br>ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการ การวิจัยอย่างมีส่วนร่วม และการวิจัยเชิงปฏิบัติการ<br>แบบมีส่วนร่วม..... | 53   |
| 2.10 แสดงสรุปแนวคิดกระบวนการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม.....                                                                                                                  | 56   |
| 2.11 แสดงกรอบความคิดในการวิจัย.....                                                                                                                                           | 77   |